

Василь Василенко

ГІМН МЕДВИНА

Задовго ще до князя Ярослава
Літопис твій сягає в давнину,
І воскрес твоїх героїв слава,
Вшановуючи горду сивину.

Приспів:

*Цвітуть сади і серця струни грають,
Хоробра б'є цілющим джерелом,
Всміхається веселка небокраєм
Над рідним моїм Медвином-селом.*

Тотохи, дуб, Свята гора... І дзвони
Гойдають тишу над Мирським ставком.
І тужить погляд матері-ікони,
Мов реквієм під Ковтуним ліском...

Приспів...

Гордишся хліборобами, ланами,
У сяйві щедрим колосом-зерном,
П'яниш усіх духм'яними садами,
Що завше пахнуть медом і вином.

Приспів...

Та де б по світу доля не носила
І скільки б нам не виповнилось літ,
Ми розправляєм у надії крила,
Щоб у твої обійми прилетіть.

Приспів...

12.01.2004 р.

МЕДВИНСЬКІ СКРИЖАЛІ

*ІСТОРИЧНО-ПУБЛІЦИСТИЧНА
ЗБІРКА*

РОЗВІДКИ

МЕМУАРИ

СПОГАДИ

ДОКУМЕНТИ

МЕДВИН
2011

ЗМІСТ

<i>Хроніка подій, територіально пов'язаних з Медвином</i>	10
<i>Передмова. А. Путченко</i>	17
<i>До читача. А. Листопад</i>	19
<i>Вступ. А. Листопад</i>	37
I. Віхи історії України	
Прадавні часи	38
Київська Русь	41
Татарське іго	42
Галицько-Волинське князівство	42
Велике Литовське князівство	43
Польське панування	44
Запорізька Січ	45
Богдан Хмельницький і перший період незалежності	45
Велика Руїна	47
Гетьман Іван Мазепа	48
Гетьманщина	50
У ярмі Речі Посполитої	51
Малоросія	52
Другий період незалежності	53
Російська більшовицька окупація	57
Геноцид	61
Початок Другої світової війни	63
УПА у Другій світовій війні	64
Завершальний етап війни	70
Фінал тоталітаризму	71
Утвердження незалежності	78
Помаранчева революція	82
II. Роздуми	
1. Про ворогів українців	85
2. Про землеробів і кочівників	91
3. Про друзів росіян	91
4. Про війну і її ветеранів	92
5. Про деякі поняття	93

6. Про Верховну Раду	94
7. Про рідну мову	95
8. Про національну гордість	96
ЗАГАЛЬНА ІСТОРІЯ	99
ПРО МИНУВШИНУ МЕДВИНА. <i>Б. Левченко</i>	101
I. Попередні відомості	101
II. XVI—XVII століття	104
III. XVIII—XIX століття	107
IV. Після реформи 1861 року	112
V. 1905 — 1917 роки	116
VI. Медвинська республіка	121
VII. Становлення більшовицької влади	125
VIII. 1923—1928 роки	128
IX. Передвоєнні п'ятирічки	132
X. Німецька окупація	138
XI. 1943—1965 роки	139
XII. Медвин на початок 1966 року	146
Література та джерела	149
РІК 1920	153
ГОРИТЬ МЕДВИН. <i>І. Дубинець</i>	155
Передмова до першого видання	155
Медвин напередодні революції	155
Наслідки соціальної й національної революції в Медвині	157
Два політичні табори в Медвині	159
Зрив повстання	161
Оборонні бої навколо Медвина	166
Останній бій за Медвин	169
Три дні розправи з мирним населенням	172
Праця секції Губчека	174
Розстріл 80-ти медвинців	176
Більшовизація села і повстанці	180
Амністія	183
Група Левченка	185
Історична оцінка Медвинського повстання	187
ЩЕ ДЕКІЛЬКА СЛІВ ДО СПОГАДІВ ПРО МЕДВИН. <i>Ю. Дивнич</i>	190
Примітки	194

МОВА ПРО ПЕРЕЖИТЕ (<i>незаверш.</i>). <i>М. Василенко</i>	196
МЕДВИНСЬКЕ ПОВСТАННЯ. <i>Сотник Дніпровий</i>	224
ЯК КАТОВАНО СЕЛО. <i>І. Дубинець</i>	225
ТРАГІЧНЕ ВІДЛУННЯ МЕДВИНСЬКОГО ПОВСТАННЯ. <i>В. Глуценко</i>	228
ТРАГІЧНИЙ ВЕРЕСЕНЬ МЕДВИНСЬКОЇ «РЕСПУБЛІКИ». <i>М. Кравченко</i>	232
МЕДВИНСЬКЕ ВІДЛУННЯ. <i>Н. Смоляр</i>	236
ТОДІ, В 20-МУ... <i>Л. Листопад</i>	241
В БОЯХ МЕДВИН ГОРІВ... <i>Я. Борис</i>	242
МЕМУАРИ. СПОГАДИ. РОЗВІДКИ	245
ВІХИ ІСТОРІЇ МЕДВИНА. <i>А. Листопад</i>	247
З МИНУЛОГО СЕЛА МЕДВИНА НА БІЛО- ЦЕРКІВЩИНІ (за переказами). <i>М. Устенко</i>	252
ДЕ ВЧИЛИСЯ НАШІ ДІДИ І ПРАДІДИ. <i>П. Бочілов</i>	255
МЕДВИНСЬКІ БАНДУРИСТИ. <i>П. Гоголя</i>	256
МЕДВИНСЬКИЙ САМОДІЯЛЬНИЙ ТЕАТР (до 50-річчя театру). <i>Б. Левченко</i>	259
ДВА ЛІКАРІ. <i>А. Нечитайло</i>	269
СПОГАДИ ПРО ВІЙНУ. <i>П. Гоголя</i>	271
НА ЗЕМЛІ ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ (<i>уривок з твору</i>). <i>М. Кузмінов</i>	273
ПАМ'ЯТАЙМО. <i>В. Голосний</i>	280
ШКОЛО МОЯ, ДОЛЕ МОЯ. <i>Л. Миколенко</i>	296
ШКІЛЬНІ СПОГАДИ	308
Розповідає Віра Григорівна Завальська	308
Розповідає Ганна Гаврилівна Шамрай	313
Розповідає Галина Андріївна Ковальська	315
МЕДВИН: З ПРАВОСЛАВНОГО МИНУЛОГО <i>В. Король, В. Перерва, О. Салата</i>	317
ВСТУП	319
НА ЗЛАМІ ЕПОХ	320
ХРАМИ НАШИХ ПРЕДКІВ	322
Успенські церкви містечка Медвина	322
Миколаївський храм	329
ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІ СВЯТА МЕДВИНСЬКИХ ПАРАФІЙ	333
ЦЕРКОВНІ ПОЖЕРТВИ НАШИХ ПРЕДКІВ	335

ПАСТИРІ І МИРЯНИ	337
а) духовні наставники	337
Миколаївська парафія	337
Успенська парафія	339
б) миряни і церковне життя	341
Література та джерела	344
ПОНОВЛЕННЯ ЦЕРКОВ. <i>П. Гоголя, А. Листопад</i>	346
З ХУДОЖНІХ ТВОРІВ	349
НА ЗОЛОТИХ БОГІВ. <i>Г. Косинка</i>	351
ХОЛОДНИЙ ЯР (<i>уривок</i>). <i>Ю. Горліс-Горський</i>	356
ЦИБАЛА (<i>уривок</i>). <i>В. Охріменко</i>	358
Глава XII. Медвинська справа	358
Глава XIII. Герой	360
Глава XIV. У цигана Макара	362
НАРОДЖЕНІ В МЕДВИНІ	365
БАНДУРИСТ АНТІН МИТЯЙ	367
ДЕНИСЕНКО В. Т.	371
ТИЩИК Є. К.	377
ІЛЬНИЦЬКИЙ О. О.	379
ВАСИЛЕНКО Ф. П.	381
ВАСИЛЕНКО В. Я.	383
КОРОТКО ПРО АВТОРІВ	385
Борис ЛЕВЧЕНКО. <i>Н. Левченко</i>	387
Іван ДУБИНЕЦЬ. <i>П. Шинка</i>	388
Юрій ДИВНИЧ. <i>І. Лисняк-Рудницький</i>	391
Микола ВАСИЛЕНКО. <i>В. Василенко</i>	392
Василь ГОЛОСНИЙ. <i>Автобіографія</i>	394
Кость МІСЕВИЧ. <i>Р. Коваль</i>	395
<i>Післямова. П. Гоголя</i>	396
ДОДАТКИ	399
I. Положення про символіку Медвина (<i>витяг</i>)	401
II. Легенда про Медвин	402
III. Л. Похілевич про Медвин	404
IV. Звіт за розкопки скіфських курганів коло м. Медвин Шевченківського району на Київщині	407
V. Список археологічних речей Медвинської районної ім. Леніна трудової школи (1924 р.)	410
VI. З дорожніх нотаток архідиякона Павла Алеппського	411

VII. 3 листа генерального бунчужного Полуботка до гетьмана І. Самойловича	413
VIII. Медвинські церкви	413
IX. Поляки про Медвин кінця XVIII ст.	414
X. Про Медвин 1867 р.	415
XI. Урожай хлібов в 1907—1909 г.г.	415
XII. Ведомость землям Медвинского имени, запроданного департаменту Уделов графом Браницким	416
XIII. Церкви Медвина у 1910 р.	418
XIV. Про Медвин 1912 р.	418
XV. Ітоги переписи скота в с. Медвин. 1912 г.	420
XVI. Из доклада 2-го Каневского продотряда т. Логачева и политкома Краснова от 10 сентября 1920 г.	422
XVII. Справа № 54128 Слуцького П. П.	423
XVIII. Справа № 43527 Проценка О. М.	428
XIX. Про Медвин 1931—1933 рр.	445
XX. Из хронологічної довідки про окупацію Богуславського району	448
XXI. Як голосують медвинці	450
XXII. Динаміка населення Медвина	452
XXIII. Випуск 1941 року Медвинської середньої школи	453
XXIV. Прихожани храму св. Миколи Чудотворця	455
XXV. Прихожани Успенського храму м. Медвина	457
XXVI. Медвинці, які загинули 13.10.1920 року	459
XXVII. Мешканці Медвина, репресовані комуністичним режимом	461
XXVIII. Медвинці, що загинули в Другій світовій війні	466
Іменний покажчик	495
Покажчик населених пунктів	511
Словник	515

